

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นของทีมนักศึกษาต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นการแพทย์ทางเลือก
ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับทีมนักศึกษาที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับงานการแพทย์แผนไทย
ในโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดเชียงราย
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้คือ
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ทั้งในด้านประโยชน์ ประสิทธิภาพ
และการยอมรับ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดเติมค่าลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ตำแหน่ง.....
4. อายุราชการ.....ปี
5. ระดับการศึกษา.....
6. โรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน.....
7. โรงพยาบาลของท่านได้เริ่มนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เมื่อพ.ศ.....
8. ท่านเกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทยในด้าน

() การผลิตยาสมุนไพร	() การบริหารจัดการ เช่น การจัดหาสมุนไพร
() การให้บริการตรวจรักษา	() การใช้บริการตรวจรักษา
() อื่นๆ (ระบุ).....	
9. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์แผนไทย.....ปี/เดือน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแพทย์แผนไทย ทั้งในด้านประโยชน์ ประสิทธิภาพ
และการยอมรับ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
2.1 ประโยชน์					
1.การนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ ในระบบบริการสาธารณสุขของ รัฐจะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านยาของ ประเทศ					
2.การนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ จะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านเวชภัณฑ์ ของโรงพยาบาล					
3.การนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ ช่วยให้ประชาชนมีทางเลือกใน การรักษามากขึ้น					
4.การแพทย์แผนไทยช่วยส่งเสริม ความเชื่อมั่นในการพึ่งตนเองด้าน การดูแลสุขภาพของประชาชน					
5.การแพทย์แผนไทยส่งเสริมให้ ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการ จำหน่ายสมุนไพรที่มีอยู่ในท้องถิ่น					
6.การแพทย์แผนไทยส่งเสริมให้ ประชาชนนำวัตถุดิบที่มีอยู่ใน ท้องถิ่นมาใช้ในการดูแลสุขภาพ ตนเอง					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7.การเลือกใช้บริการแพทย์แผนไทย จะช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการรักษา สุขภาพของประชาชนลงได้					
8.การผลิตยาสมุนไพรใช้เองใน โรงพยาบาลของรัฐสามารถลด ค่าใช้จ่ายในการตั้งซื้อยาจาก ต่างประเทศได้					
9.การรักษาโดยใช้ยาสมุนไพรมี ราคาถูกลงกว่าการซื้อยาแผนปัจจุบัน					
10.การรับประทานยาสมุนไพร บรรเทาอาการเจ็บป่วยจะช่วยลด อันตรายจากการบริโภคยาชุดเกิน ความจำเป็น					
11.การนวดไทยช่วยลดอันตราย จากการใช้ยาชุดหรือยาแก้ปวด อย่างไม่เหมาะสมของประชาชน					
12.การนวดไทยช่วยลดการจ่ายยา แก้ปวดโดยไม่จำเป็นของแพทย์ แผนปัจจุบันได้					
13. การอบสมุนไพรใน โรงพยาบาลช่วยให้ประชาชนจ่าย ค่ารักษาถูกลงกว่าการแพทย์ แผนปัจจุบัน					
14.การอบสมุนไพรช่วยลดการใช้ ยาชุดหรือยาแก้ปวดของ ประชาชนได้					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15.การรักษาด้วยวิธีประคบสมุนไพรโดยภาพรวมมีราคาถูกกว่าการรักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบัน					
16.การประคบสมุนไพรช่วยลดอันตรายจากการใช้ยาแผนปัจจุบัน เช่น ยาลดปวด ไม่เหมาะสม					
2.2 ประสิทธิภาพ					
17.แนวคิดการดูแลสุขภาพของการแพทย์แผนไทยช่วยป้องกันโรคเรื้อรังได้					
18.การแพทย์แผนไทยสามารถรักษาโรคเรื้อรังบางชนิด เช่น ความดันโลหิตสูง เบาหวาน ได้					
19. พิธีกรรมที่ใช้ในการแพทย์แผนไทยจะช่วยบำบัดด้านจิตใจของผู้ป่วยและครอบครัว					
20. ผู้ให้การรักษาการแพทย์แผนไทยสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้รับการรักษาจึงทำให้มีผลดีต่อจิตใจของผู้รับการรักษา					
21. การรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยมีความปลอดภัยจากผลข้างเคียงของการแพทย์หรือสารเคมีมากกว่าการแพทย์แผนปัจจุบัน					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
22. การรับประทานยาสมุนไพรใช้ เวลาในการรักษานานกว่ายาแผน ปัจจุบัน					
23. การรับประทานยาสมุนไพร เกิดอาการแพ้ยาน้อยกว่ายาแผน ปัจจุบัน					
24. การรับประทานยาสมุนไพร สามารถช่วยปรับสมดุลของ ร่างกายทำให้บรรเทาความ เจ็บป่วยได้					
25. การรับประทานยาสมุนไพร เพื่อปรับสมดุลของร่างกายจะช่วย ส่งเสริมสุขภาพให้แข็งแรง					
26. การนวดไทยสามารถบรรเทา อาการเจ็บปวดของกล้ามเนื้อ					
27. การนวดไทยช่วยกระตุ้น ความตึงตัวของกล้ามเนื้อและ การไหลเวียนของโลหิตให้ดีขึ้น					
28. การนวดไทยจะช่วยป้องกัน ข้อติด กล้ามเนื้ออ่อนแรงในผู้ป่วย อัมพาต					
29. การนวดไทยช่วยให้ผู้ป่วย อัมพฤกษ์มีการฟื้นฟูกล้ามเนื้อได้ เร็วขึ้น					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
30.การอบสมุนไพรมีสามารถรักษา ความเจ็บป่วยของระบบทางเดิน หายใจ รวมทั้งระบบหัวใจและ หลอดเลือดได้ดี					
31.การอบสมุนไพรมีช่วยกระตุ้น การไหลเวียนโลหิตได้ดีขึ้น					
32.การอบสมุนไพรมีช่วยป้องกัน โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด ได้					
33.การประคบสมุนไพรมีช่วย ลดอาการปวดบวมอักเสบของ กล้ามเนื้อ เอ็น และกระดูกได้					
34.การประคบสมุนไพรมีช่วยเพิ่ม การไหลเวียนโลหิตได้ดีขึ้น					
35.การประคบสมุนไพรมีช่วย ป้องกันเส้นเลือดอุดตันได้					
2.3 การยอมรับ					
36.การรักษาด้วยการแพทย์ แผนไทยทำให้ประชาชนไม่เกิด ความกลัวต่อเครื่องมือที่ซับซ้อน					
37.การรักษาด้วยการแพทย์ แผนไทยไม่ทำให้ประชาชนเกิด ความเครียดต่อผลการรักษา					
38.การรักษาด้วยการแพทย์ แผนไทยทำให้ประชาชนเกิด ความเจ็บปวดน้อยกว่าการแพทย์ แผนปัจจุบัน					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
39.วิธีการรักษาด้วยการแพทย์ แผนไทยมีความสอดคล้องกับวิถี ชีวิตที่เคยปฏิบัติมาของประชาชน					
40. การแพทย์แผนไทยและ การแพทย์แผนปัจจุบันสามารถ ผสมผสานการให้บริการสุขภาพ แก่ประชาชนได้					
41.บุคคลที่เรียนทางด้าน การแพทย์แผนไทยหรือแพทย์ อายุรเวทเป็นผู้ที่มีความสามารถ ในการให้บริการตรวจรักษาแก่ ประชาชน					
42.การเตรียมยาสมุนไพรเพื่อใช้ ในโรงพยาบาลมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก ซับซ้อน					
43.การวินิจฉัยโรคของการแพทย์ แผนไทยใช้การคาดคะเนจาก ประสบการณ์ ไม่ยึดหลัก วิทยาศาสตร์					
44.การรักษาด้วยการแพทย์ แผนไทยไม่ยึดหลักปราศจากเชื้อ					
45.การอบสมุนไพรทำให้เกิด การแพร่กระจายของเชื้อโรคทาง อากาศ					
46.การดำเนินงานการแพทย์ แผนไทยในโรงพยาบาลขึ้นอยู่กับ ความสนใจของผู้บริหาร					

ความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
47. รัฐควรมีนโยบายการนำ การแพทย์แผนไทยมาใช้ในระบบ บริการสุขภาพของรัฐให้ชัดเจน					
48. การนำการแพทย์แผนไทยมา ใช้ในโรงพยาบาลของรัฐทำให้ เกิดการยอมรับการแพทย์แผน ไทยของประชาชนเพิ่มมากขึ้น					
49. การนำการแพทย์แผนไทยมา ใช้ในโรงพยาบาลเป็นการฟื้นฟู บทบาทของวัฒนธรรมในการดูแล สุขภาพของไทย					

50. ปัญหาและอุปสรรคในการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้

ด้านนโยบาย.....

.....

ด้านการบริหารจัดการ.....

.....

ด้านการจัดหาและการผลิตยาสมุนไพร.....

.....

ด้านบุคลากร.....

.....

ด้านผู้รับบริการ.....

.....

ด้านอื่นๆ.....

.....

☞ ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ☜

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

ทีมสุขภาพอันประกอบด้วย แพทย์ เภสัชกร และพยาบาล ของโรงพยาบาลชุมชน

จ. เชียงราย

1. โรงพยาบาลของท่านมีการเริ่มใช้การแพทย์แผนไทยเมื่อใด
2. นโยบายการแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลของท่านเป็นอย่างไร
3. ท่านคิดว่า เพราะเหตุใดโรงพยาบาลของท่านจึงได้นำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นการแพทย์ทางเลือก
4. โรงพยาบาลของท่านมีการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยอย่างไรบ้าง
5. ทีมสุขภาพในโรงพยาบาลของท่านมีบทบาทต่อการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยอย่างไร
6. ท่านคิดว่า การนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาล มีประโยชน์ต่อประชาชนผู้รับบริการอย่างไร
7. ท่านคิดว่า หลังจากที่มีการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาลของท่านแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง เกิดผลในด้านใด เช่น ระบบบริการ ผลต่อผู้รับบริการ
8. ท่านเห็นว่าการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลของท่านได้รับการตอบรับจากประชาชนอย่างไรบ้าง
9. ทีมสุขภาพในโรงพยาบาลของท่านมีการใช้การแพทย์แผนไทยหรือไม่ ถ้าใช้ ใช้ในด้านใดอย่างไร เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การรักษาโรค การป้องกันโรค
10. ท่านคิดว่า การดำเนินงานการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลของท่านประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด และในด้านใดบ้าง อย่างไร
11. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลของท่าน
12. ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลของท่านมีอะไรบ้าง
13. ท่านคิดว่า ควรจะมีนโยบายในการส่งเสริมการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลของท่านต่อไปในอนาคตอย่างไรบ้าง
14. ท่านคิดว่า รัฐบาลควรมีนโยบายในการผสมผสานการแพทย์แผนไทยเข้าสู่ระบบบริการสุขภาพต่อไปในอนาคตอย่างไร
15. ท่านมีข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นการแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาลของท่านอย่างไรบ้าง

ภาคผนวก ข

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคิดเห็นของทีมสุขภาพต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้เป็นการแพทย์ทางเลือกในโรงพยาบาล ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) โดยใช้สูตรดังนี้ (เพร่น้อย สิงห์ช่างชัย และคณะ, 2539, หน้า 212)

$$\infty = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_x} \right]$$

เมื่อ ∞ = ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

k = จำนวนข้อของแบบสัมภาษณ์

S^2_i = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_x = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผู้ตอบทั้งหมด

การคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา

ใช้สูตรการคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) (Davis, 1992) ดังนี้

$$\text{ดัชนีความตรงตามเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนข้อที่เห็นด้วยตรงกัน}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็นของทมิสุขภาพต่อการนำ การแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาล ได้จากค่าเฉลี่ยความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ	.89
ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 3 เท่ากับ	.87
ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และคนที่ 3 เท่ากับ	.83
รวมเท่ากับ	2.59
จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	3
ดังนั้นดัชนีความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ	.86

ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของแนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกความคิดเห็นของ ทมิสุขภาพระดับผู้บริหารต่อการนำการแพทย์แผนไทยมาใช้ในโรงพยาบาล ได้จากค่าเฉลี่ย ความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน

ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 2 เท่ากับ	.88
ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 และคนที่ 3 เท่ากับ	.94
ดัชนีความตรงตามเนื้อหาของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 และคนที่ 3 เท่ากับ	.82
รวมเท่ากับ	2.64
จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ	3
ดังนั้นดัชนีความตรงกันของผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับ	.88

ภาคผนวก ก.

ลักษณะของสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

สถานที่เก็บข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้คือ โรงพยาบาลที่มีการนำเอาการแพทย์แผนไทยมาใช้ค่อนข้างเป็นระบบและครบวงจรจำนวน 2 โรงพยาบาล ดังต่อไปนี้

1. โรงพยาบาลเทิง อำเภอเทิง เป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง มีการเริ่มดำเนินการแพทย์แผนไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 และในปี พ.ศ. 2538 มีการปรับปรุงเป็นศูนย์การแพทย์แผนไทยและให้บริการอย่างจริงจังในด้านคือ ด้านการผสมผสานระบบการแพทย์แผนไทยเข้ากับระบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ด้านการผลิตและให้บริการยาสมุนไพร ด้านการบริการการอบสมุนไพร การนวดไทย การประคบสมุนไพร และการส่งเสริมสุขภาพโดยใช้ โยคะ ฤๅษีดัดตน โดยในปี พ.ศ. 2538 มีผู้รับบริการการนวดไทย 157 คน การอบสมุนไพร 1,322 คน และการรักษาด้วยยาสมุนไพร 153 คน และด้านการจัดสวนสมุนไพรภายในโรงพยาบาลและแจกจ่ายพันธุ์สมุนไพรให้กับชุมชน และจากการประเมินผลของการให้บริการการแพทย์แผนไทย พบว่าโรงพยาบาลสามารถนำการแพทย์แผนไทยผสมผสานกับการแพทย์แผนปัจจุบัน มีการใช้สมุนไพรการนวดไทยกับผู้ป่วยและลดการใช้ยาแผนปัจจุบัน ในส่วนของบุคลากรสาธารณสุขพบว่ามีการยอมรับและ เข้าใจมากขึ้น (รจินิก อรรถสิทธิ์และคณะ, 2539, หน้า 97-100)

2. โรงพยาบาลพญาเม็กราย อำเภอพญาเม็กราย เป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง เริ่มการดำเนินการแพทย์แผนไทยในปี พ.ศ. 2533 ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 ได้นำการนวดไทยมาเป็นทางเลือกให้ประชาชนเพื่อลดการใช้ยาแก้ปวด และมีการศึกษาการรักษากระดูกหักของแพทย์พื้นบ้าน และในปี พ.ศ. 2538 ได้จัดตั้งฝ่ายการแพทย์แผนไทย และเปิดคลินิกแพทย์แผนไทยให้บริการยาสมุนไพร การนวดไทย การอบและประคบสมุนไพร มีการนำหลักทฤษฎีการแพทย์แผนไทยมาประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยบางรายที่มีอาการเรื้อรัง และมีการผลิตยาสมุนไพรเดี่ยวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีการนำธรรมชาติบำบัดมาประยุกต์ใช้กับผู้ป่วย โรคข้อและกระดูกอีกด้วย ในปัจจุบันการดำเนินการแพทย์แผนไทยในโรงพยาบาลมีทั้งการผลิตยาสมุนไพร การรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแบบต่างๆ เช่น การรับประทานยาสมุนไพร การนวดไทย การอบสมุนไพร การประคบสมุนไพร นอกจากนี้ยังมีธรรมชาติบำบัดและการรักษากระดูกหักโดยแพทย์พื้นบ้าน (รจินิก อรรถสิทธิ์และคณะ, 2539, หน้า 104-108)

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงลักษณะกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์

อันดับที่	ตำแหน่ง	เพศ	อายุ	การศึกษา	โรงพยาบาล
1	หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรม	ชาย	37	ปริญญาตรี	พญาเม็งราย
2	หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล	หญิง	38	ปริญญาตรี	เทิง
3	หัวหน้าฝ่ายเภสัชกรรม	ชาย	40	ปริญญาตรี	เทิง
4	หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล	ชาย	42	ปริญญาตรี	พญาเม็งราย
5	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ รักษาการหัวหน้าฝ่ายการแพทย์ แผนไทย	หญิง	38	ปริญญาตรี	พญาเม็งราย
6	หัวหน้าฝ่ายการแพทย์แผนไทย	หญิง	42	ปริญญาตรี	เทิง

ภาคผนวก จ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. นพ. ดร. โกมาตร ธิงเสถียรทรัพย์ หัวหน้ากลุ่มนโยบายสาธารณสุขด้านสังคมและวัฒนธรรม
สำนักงานนโยบายและแผนงานสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข
2. นพ. ศักดิ์ชัย มรรคอนันตโชติ นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพญาเม็งราย
จังหวัดเชียงราย
3. นพ. กรณ์ยศร์ ธีรานุตร นายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเทิง
จังหวัดเชียงราย

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นายแดนชัย ขอบจิตร
วัน เดือน ปี เกิด	29 ธันวาคม 2517
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมปลาย โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2535 สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ ปีการศึกษา 2539
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2539 – ปัจจุบัน พยาบาลวิชาชีพ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา จังหวัดพะเยา